

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obdo/37/2021
Identifikačné číslo spisu:	8117212479
Dátum vydania rozhodnutia:	26.07.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Čanádyová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:8117212479.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Čanádyovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Miroslavy Janečkovej v spore žalobcu SPRAVBYTKOMFORT, a.s. Prešov, so sídlom Volgogradská 88, Prešov, IČO: 31 718 523, zastúpeného PETRÁN A PARTNERI ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA s.r.o., so sídlom Puškinova 16, Prešov, IČO: 36 854 581, proti žalovanému Future Media Invest, spol. s r.o., so sídlom Komenského 4, Prešov, IČO: 44 871 953, zastúpenému PIHORŇA, LENÁRT, JAŠŠO, s.r.o., so sídlom Hrnčiarska 29, Košice, IČO: 50 453 785, o zaplatenie 752,66 eur s príslušenstvom, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 6Cob/59/2019-165 zo 26. novembra 2020, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a.

II. Žalobca má proti žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100%.

Odôvodnenie

1 Okresný súd Prešov (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 18Cb/90/2017-76 zo 14. februára 2019 zaviazal žalovaného, aby zaplatil žalobcovi sumu 562,02 eur s príslušenstvom titulom nedoplatku na mesačných zálohách do fondu opráv, správy a nákladov za výťah a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 50%.

2 Súd prvej inštancie v rozsudku skonštatoval, že dňa 25. februára 2013 bola medzi žalobcom ako správcom a vlastními bytov a nebytových priestorov v bytovom dome bližšie špecifikovanom v odôvodnení tohto rozsudku uzavretá Zmluva o výkone správy podľa ustanovení zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej aj ako „zákon o vlastníctve bytov a nebytových priestorov“), v zmysle ktorej bol žalobca poverený sledovať úhrady za plnenia a úhrady preddavkov do fondu prevádzky, údržby a opráv od vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome a vymáhať vzniknuté nedoplatky (čl. III. písm. p). Vlastníci bytov a nebytových priestorov sa súčasne v tejto zmluve zaviazali v prospech fondu prevádzky, údržby a opráv prispievať na náklady spojené s prevádzkou, údržbou a opravami spoločných častí domu, spoločných zariadení domu, príslušenstva a

pozemku, podľa veľkosti spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a zariadeniach domu v súlade s bodom 3.2., písm., a) (čl. II. bod 4.1.1 a). Žalovaný mal podľa Zmluvy o výkone správy platiť zálohové mesačne vo výške 47,65 eur do 10. dňa v mesiaci na účet bytového domu, pričom za užívanie bytu mu vznikol nedoplatok vo výške: 752,66 eur, ako to vyplýva z prednesu žalobcu. Zmluva o výkone správy bola v čase jej vyhotovenia podpísaná 14 vlastníkami bytov a nebytových priestorov v dome z celkového počtu 25 vlastníkov, ako to vyplýva z pripojenej prezenčnej listiny vlastníkov bytov,

3 V súvislosti so skutočnosťou, že jedným zo spôsobov nadobúdania vlastníctva k bytu alebo nebytovému priestoru v dome je ich nadobudnutie zmluvou o vstavbe alebo nadstavbe bytového domu na základe ustanovení zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, súd prvej inštancie uviedol, že zákon č. 50/1976 Z. z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) ustanovuje v § 139b ods. 5 písm. a), že zmeny dokončených stavieb sú nadstavby, ktorými sa stavby zvyšujú. Pojmy vstavba a nadstavba domu však zákon o vlastníctve bytov a nebytových priestorov ani iný platný právny predpis nešpecifikuje. V praxi ide o byty a nebytové priestory, ktorých výstavba sa realizuje na už existujúcom a skolaudovanom bytovom dome evidovanom v príslušnom katastri nehnuteľností s tým, že vstavba sa vykonáva v rámci existujúcich vonkajších hraníc bytového domu a nemení sa ňou vonkajšie ohraničenie domu, kým v prípade nadstavby dochádza k navýšeniu bytového domu o ďalšie podlažia so súčasným zvýšením domu. Podľa ustanovenia 8a ods. 7 zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení účinnom do 30. septembra 2014 bol vlastník bytu alebo nebytového priestoru, ktorý v dome nadobudol byt alebo nebytový priestor v dome na základe zmluvy o vstavbe alebo nadstavbe domu povinný pristúpiť k zmluve o výkone správy, resp. k zmluve o spoločenstve. V zmysle uvedeného k tomuto pristúpeniu k zmluve dochádza okamihom podpisu zmluvy, ale s účinnosťou až po dokončení vstavby alebo nadstavby bytu alebo nebytového priestoru a ich následnom skolaudovaní, teda spravidla niekoľko mesiacov až rokov po schválení, uzatvorení zmluvy o vstavbe alebo nadstavbe a jej zápise do katastra nehnuteľností. Do kolaudácie vstavby alebo nadstavby vytvoreného bytu alebo nebytového priestoru takýto byt alebo nebytový priestor nespĺňa zákonnú definíciu na to, aby mohol byť z právneho hľadiska považovaný za byt alebo nebytový priestor. Nakoľko pri inštitúte povinnej správy domu sa táto správa môže uskutočňovať len dvomi spôsobmi (výkon správy prostredníctvom spoločenstva alebo správcu), pričom môže byť dohodnutá len jedna forma správy (§ 6 ods. 1 a 3 zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov), musí byť novovzniknutý byt spravovaný formou a subjektom, ktorý už spravuje doposiaľ existujúce byty v bytovom dome. Z ustanovenia § 8a ods. 6 veta prvá a druhá zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov vyplýva povinnosť nového vlastníka pristúpiť k zmluve o výkone správy alebo k zmluve o spoločenstve. Uvedená povinnosť teda vzniká ex lege momentom nadobudnutia vlastníckeho práva k novovzniknutému bytu.

4 Z verejne dostupného registra nehnuteľností na internete súd prvej inštancie zistil, že vlastníkom predmetného bytu, ako aj podielu priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a spoluvlastníckeho podielu k pozemku v bytovom dome, ktorého správu vykonával žalobca, bol žalovaný a neskôr na základe kúpnej zmluvy s vkladom povoleným dňa 31. mája 2017 iná fyzická osoba. Predmetný byt nemal ku dňu 24. októbra 2014 poznámku o tom, že ide o rozostavaný byt. Kolaudačné rozhodnutie zo dňa 29. mája 2014 nadobudlo právoplatnosť dňa 30. mája 2014.

5 Súd prvej inštancie dospel k záveru, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalovaný nadobudol v roku 2013 byt v bytovom dome, ktorého správu vykonával žalobca, na základe zápisu rozostavaných bytov - zmluvy o nadstavbe domu a teda v zmysle § 8a ods. 6 veta druhá zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, a preto bol povinný pristúpiť k zmluve o výkone správy schválenej nadpolovičnou väčšinou vlastníkov, s účinnosťou až po dokončení vstavby alebo nadstavby bytu a jeho následnom skolaudovaní (30. mája 2014), a teda podieľať sa formou mesačných záloh vo výške 47,65 eur na fonde opráv, na správe a na nákladoch za výtah. Keďže sa žalovaný na uvedených úhradách v období od 1. júna 2014 do 31. decembra 2015 nepodieľal, vznikol mu nedoplatok vo výške 562,02 eur ako nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia - majetkového prospechu žalovaného získaný plnením bez právneho dôvodu, nakoľko si nespĺnil svoju zákonnú povinnosť pristúpiť k predmetnej zmluve o výkone správy. V prevyšujúcej časti súd nárok žalobcu za obdobie od 1. januára 2014 - 31. mája 2014 vyhodnotil ako nedôvodný, nakoľko sa žalovaného povinnosť pristúpiť k zmluve o výkone správy stala účinnou až odo dňa po právoplatnosti rozhodnutia o kolaudácii stavby. Súčasne súd prvej inštancie v závere uviedol, že žalovaný vo vzťahu k tvrdenej neplatnosti zmluvy o výkone správy neoznačil žiadne dôkazy. Obrana žalovaného bola v celom rozsahu skutočnosťami

označenými žalobcom vyvrátená, a teda len na základe tvrdenia žalovaného, bez ďalšieho neboli zistené dôvodné pochybnosti o pravdivosti týchto tvrdení. Taktiež zo strany žalovaného neboli vykonané žiadne relevantné úkony smerujúce k popretiu skutkových tvrdení žalobcu, a preto súd prvej inštancie tieto v zmysle § 151 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej iba ako „CSP“) považoval za nesporné.

6 Na odvolania oboch strán sporu Krajský súd v Prešove (ďalej v texte aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 6Cob/59/2019-165 z 26. novembra 2020 rozsudok súdu prvej inštancie zmenil v zmysle § 388 CSP tak, že žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 752,66 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 752,66 eur od 1. júla 2015 do zaplattenia a zároveň podľa § 396 ods. 1 a 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP rozhodol, že žalobca má proti žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100%.

7 Odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je čiastočne dôvodné. Skonštatoval, že v konaní bolo nepochybne preukázané, že žalobca je obchodná spoločnosť, ktorej predmetom činnosti je okrem iného správa bytového fondu a nebytových priestorov a žalovaný je obchodná spoločnosť, ktorej predmetom činnosti je okrem iného uskutočňovanie stavieb a ich zmien. Dňa 25. februára 2013 bola medzi žalobcom ako správcom a vlastníkami bytov a nebytových priestorov uzavretá Zmluva o výkone správy podľa ustanovení zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, v zmysle ktorej bol žalobca poverený sledovať úhrady za plnenia a úhrady preddavkov do fondu prevádzky, údržby a opráv od vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome a vymáhať vzniknuté nedoplatky (čl. III. písm. p). Vlastníci bytov a nebytových priestorov sa súčasne v tejto zmluve zaviazali v prospech fondu prevádzky, údržby a opráv prispievať na náklady spojené s prevádzkou, údržbou a opravami spoločných častí domu, spoločných zariadení domu, príslušenstva a pozemku, podľa veľkosti spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a zariadeniach domu v súlade s bodom 3.2. písm. a) (čl. II. bod 4.1.1 a). Zmluva o výkone správy bola podpísaná 14 vlastníkami bytov a nebytových priestorov v dome z celkového počtu 25 vlastníkov, ako to vyplýva z pripojenej prezenčnej listiny vlastníkov bytov. Žalovaný mal podľa Zmluvy o výkone správy platiť zálohové platby mesačne vo výške 47,66 eur do 10. dňa v mesiaci na účet bytového domu, pričom za užívanie predmetného bytu v období od októbra do decembra 2014 a v období od 1. januára 2015 do 31. decembra 2015 mu vznikol nedoplatok vo výške 752,66 eur.

8 Odvolací súd uviedol, že v predmetnej právnej veci bolo nesporné, že žalovaný bol vlastníkom bytu v predmetnom bytovom dome v správe žalobcu do 31. mája 2017, pričom k zmluve o výkone správy nepristúpil a žalobca mu poskytoval plnenia spojené s užívaním bytu, za čo žalovaný neplatil. Sporné bolo, či je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi sumu 752,66 eur, hoci k zmluve o výkone správy nepristúpil. Zmluva o výkone správy v čase jej vyhotovenia bola podpísaná 14 vlastníkami bytov a nebytových priestorov v dome z celkového počtu 25 vlastníkov, teda nadpolovičnou väčšinou vlastníkov bytov. Žalovaný ako zhotoviteľ 8 nových bytov v nadstavbe bytového domu bol povinný v zmysle zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov pristúpiť k tej forme správy, ktorú si zvolila nadpolovičná väčšina vlastníkov bytov. Žalobca predložil žalovanému zmluvu o výkone správy bytového domu, avšak žalovaný trval na dodatku k tejto zmluve a zmluvu o výkone správy odmietol podpísať.

9 Ďalej odvolací súd v bode 41 odôvodnenia svojho rozhodnutia skonštatoval, že žalovaný si ustanovenie § 8a ods. 7 zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení účinnom do 30. septembra 2014 vykladal tak, že pokiaľ k zmluve o výkone správy nepristúpil, nebol povinný žalobcovi platiť za poskytnuté plnenia. Zákon o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení účinnom do 30. septembra 2014 v ustanovení § 8a ods. 7 stanovoval, že ak vlastníkom bytu alebo nebytového priestoru v dome nadobudol byt alebo nebytový priestor v dome na základe zmluvy o vstavbe alebo nadstavbe domu, bol povinný pristúpiť k zmluve o výkone správy, teda povinnosťou pristúpenia zaťažil vlastníka bytu, preto úkon pristúpenia ako jednostranný úkon bol výlučne úlohou žalovaného, ktorý úkon pristúpenia k zmluve o výkone správy nevykonával, čo však nemôže byť na škodu žalobcovi. Akýkoľvek iný výklad citovaného ustanovenia prezentovaný žalovaným je nesprávny.

10 Z vykonaného dokazovania v spojitosti s nespornými skutočnosťami mal odvolací súd preukázané, že žaloba žalobcu je v celom rozsahu dôvodná, keďže žalovaný nepristúpil k zmluve o výkone správy, hoci

mu zákon túto povinnosť ukladal. Nakoľko žalovaný bez právneho dôvodu prijímal plnenia žalobcu, úmyselne sa obohatil na jeho úkor. Žalobca si v predmetnom spore uplatnil nedoplatky za obdobie od 1. októbra 2014 do 31. decembra 2015, teda za obdobie, kedy bol žalovaný evidentne vlastníkom bytu po kolaudácii bytu, ktoré rozhodnutie o kolaudácii bytu nadobudlo právoplatnosť dňa 30. mája 2014, z čoho vyplýva pochybenie súdu prvej inštancie, ktorý nárok žalobcu za obdobie od 1. januára 2014 do 31. mája 2014 vyhodnotil ako nedôvodný, pričom za toto obdobie nárok uplatnený ani nebol.

11 Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal včas dovolanie žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) a žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a zároveň, aby žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100%. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovení § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

12 V dovolaní zároveň navrhol, aby dovolací súd odložil vykonateľnosť oboch rozsudkov súdov nižších inštancií. Svoj návrh odôvodnil tým, že v danom prípade by došlo k situácii, kedy by plnenie mala poskytnúť strana sporu, ktorá nie je vecne príslušnou, pričom spätné vymożenie pohľadávky môže byť sťažené, resp. znemożnené v dôsledku zdravotnej situácie v spoločnosti s poukazom na pandémiu ochorenia COVID-19. Zároveň poukázal na skutočnosť, že žalobca v obdobných veciach vedie voči žalovanému niekoľko sporov, čo sa v prípade pokračovania súdov nižších inštancií v nastúpenom trende rozhodovania voči žalovanému môže vyšplhať do vysokej sumy. Na druhej strane, ak by dovolanie nebolo úspešné, má žalobca právnu istotu vymożenia predmetnej pohľadávky vždy. Zároveň dovolateľ uviedol, že odkladom vykonateľnosti by sa vyhol zbytočným prieťahom v konaní, ako aj navyšovaniu trov konania.

13 Namietal, že návrh na vydanie platobného rozkazu nespĺňal základné náležitosti žaloby, keďže v ňom nebol definovaný byt, ktorého sa vymáhaný nárok týka, a tiež v ňom absentovali skutočnosti odôvodňujúce pasívnu a aktívnu vecnú legitímáciu strán sporu. V zmysle príslušnej právnej úpravy platnej v čase podania žaloby, aktívna vecná legitímácia svedčila jednotlivým vlastníkom bytov a správca bol ich zástupcom ex lege, a preto aktívna legitímácia v čase podania žaloby v danom prípade nespĺňa zákonné podmienky pre vedenie konania. Až novelou od roku 2018 mohol správca zastupovať a konať vo vlastnom mene a na účet vlastníkov pred súdom a iným orgánom verejnej moci. Vzhľadom na uvedené, ide podľa dovolateľa o vadu konania od samotného počiatku, kedy nesprávnym procesným postupom návrh na vydanie platobného rozkazu neodmietol. V dôsledku zmeny vlastníka predmetného bytu ku dňu 31. mája 2017 žalovaný stratil pasívnu procesnú legitímáciu vo veci, nakoľko prevodom alebo prechodom vlastníctva bytu dochádza k singulárnej sukcesii všetkých práv a povinností z doterajšieho vlastníka na nového vlastníka s tým, že právo týkajúce sa vymáhania pohľadávok vyplývajúcich z vlastníctva a užívania bytu sa musí uplatniť len voči súčasnemu vlastníkovi zapísanému v katastri nehnuteľností v čase vykonania ročného zúčtovania. Na základe uvedeného mal dovolateľ za to, že v čase rozhodovania oboch súdov nižších inštancií nebola splnená podmienka pasívnej procesnej legitímácie. Zároveň keďže v celom konaní absentuje návrh žalobcu na zmenu žalovaného v zmysle § 80 CSP, súd mal v danom prípade žalobu zamietnuť. Otázkou podmienky aktívnej procesnej legitímácie, ktorá podľa názoru dovolateľa nebola splnená, sa súdy v priebehu celého konania nezaoberali. Ďalej dovolateľ uviedol, že súd nesprávnym procesným postupom, a to nahradzovaním aktivity žalobcu zmenil právny titul samotnej žaloby, čím došlo k porušeniu zásady kontradiktórnosti a rovnosti strán sporu, ako aj zabráneniu možnosti uplatňovania prostriedkov procesnej obrany a útoku. Žalobca sa žalobou domáhal plnenia zo zmluvy, pričom v konaní nedošlo k návrhu na zmenu žaloby a následne k zmene právneho titulu plnenia na bezdôvodné obohatenie.

14 Taktiež dovolateľ vyjadril svoj nesúhlas s výkladom odvolacieho súdu uvedeným v bode 41 odôvodnenia rozsudku, kde odvolací súd síce správne skonštatoval, že žalovaný bol povinný pristúpiť k zmluve na základe jednostranného alebo dvojstranného právneho úkonu, nakoľko znenie zákona bolo v danej dobe neurčité, o čom svedčí aj samotná dôvodová správa zaoberajúca sa predmetným ustanovením, avšak podľa názoru dovolateľa nebol v predmetnom spore v zmysle vykonaného dokazovania dokázaný základ sporu, t.j. existencia zmluvného vzťahu o výkone správy medzi stranami sporu, a teda nie je možné z neho uplatňovať žalované nároky. V danom prípade by ako právny titul žaloby prichádzalo do úvahy len bezdôvodné obohatenie, ktoré si však žalobca v priebehu celého konania neuplatnil.

15 K dovolaniu žalovaného bolo dňa 23. marca 2021 doručené vyjadrenie žalobcu, ktorým navrhol

dovolanie z dôvodu jeho neprípustnosti odmietnuť, zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Keďže z obsahu spisu vyplýva, že žalobca podal vyjadrenie oneskorene, čiže po uplynutí súdom určenej 15-dňovej lehoty (ktorá mu začala s prihliadnutím na ustanovenie § 8 písm. a) zákona č. 62/2020 Z. z. plynúť dňa 1. marca 2021 a márne uplynula dňa 15. marca 2021), v zmysle poslednej vety § 436 ods. 3 CSP dovolací súd na predmetné vyjadrenie neprihliadal.

16 Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie bolo podané včas, na to oprávnenou osobou, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpenou v súlade s ust. § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP a contrario) najskôr skúmal, či je dovolanie prípustné.

17 Aj po zmene právnej úpravy civilného sporového konania (vrátane dovolacieho konania), ktorú priniesol CSP v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou, treba dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (porovnaj napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012 a 7Cdo/92/2012).

18 Pri uplatnení tézy vyplývajúcej z rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej rozhodnutia súdov predstavujúce res iudicata „majú zostať nedotknuté“, je potrebné na možnosť prelomenia záväznosti a nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí hľadiť ako na krajnú výnimku z tejto zásady. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, 3Cdo/357/2016, 3Cdo/208/2014).

19 Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným sekundárnym záverom týkajúcim sa jeho dôvodnosti. Z ustanovení § 419 a nasl. CSP, upravujúcich otázku prípustnosti dovolania, je zjavné, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené podmienky prípustnosti dovolania vyplývajúce z ustanovení § 420 alebo § 421 CSP a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v ust. § 431 až § 435 CSP. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP).

20 V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzoval prípustnosť svojho dovolania o. i. z ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Vady konania vymenované v ust. § 420 CSP sú špecifické tým, že zakladajú nielen prípustnosť dovolania, ale aj jeho dôvodnosť. Vyplýva to z ust. § 431 CSP, podľa ktorého dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

21 Pod dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) CSP možno subsumovať námietku dovolateľa týkajúcu sa nedostatku základných náležitostí návrhu na vydanie platobného rozkazu, v rámci vymedzenia ktorého dovolateľ tvrdil, že v predmetnom návrhu nebol definovaný byt, ktorého sa vymáhaný nárok týka a absentovali v ňom skutočnosti odôvodňujúce aktívnu a pasívnu legitímáciu strán sporu. K tejto námietke dovolateľa dovolací súd poznamenáva, že už za predchádzajúcej procesnej úpravy platilo, že podmienka prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku nie je splnená v prípade, že sa účastníkovi odňala možnosť konať pred súdom pre časť konania do takej miery, že účastník následne mohol uplatniť svoj vplyv na výsledok konania napr. tým, že mohol podať proti rozsudku, ktorý mu bol riadne doručený, odvolanie (viď judikát R 39/1993). Z hľadiska prípustnosti dovolania je teda existencia vady zmätočnosti, zaťažujúcej konanie na súde prvej inštancie, významná vtedy, ak zároveň zaťažuje aj konanie pred odvolacím súdom, alebo ak bola včas (t. j. v lehote na podanie odvolania) namietaná v odvolacom konaní a odvolací súd tento nedostatok neodstránil (k uvedenému porovnaj uznesenie NS SR sp. zn. 3Obdo/32/2020 z 27.01.2021). Z uvedeného zároveň

vyplýva, že pokiaľ určité nedostatky v procesnom postupe súdu prvej inštancie strana prvýkrát namieta až v podanom dovolaní, dovolací súd sa nimi nemôže zaoberať, pretože odstraňovanie týchto nedostatkov patrí do právomoci odvolacieho (a nie dovolacieho) súdu. Ak sa totiž dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok podáva proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, potom ako nedostatok v procesnom postupe odvolacieho súdu nemožno v dovolaní namietat' niečo, čo ani nebolo predmetom odvolacieho konania. Keďže žalovaný ako odvolateľ vo včas podanom odvolaní nenamietal absenciu náležitosti návrhu na vydanie platobného rozkazu, dovolací súd (súť viazaný odvolacími dôvodmi, ktoré boli uplatnené v lehote na podanie odvolania) sa uvedenou otázkou nebol povinný zaoberať.

22 K námietke žalovaného, že nesprávny procesný postup súdu spočíval i v nahradzovaní aktivity žalobcu súdom, ktorý zmenil právny titul samotnej žaloby, čím došlo k porušeniu zásady kontradiktórnosti a rovnosti strán sporu, ako aj zabráneniu možnosti uplatňovania prostriedkov procesnej obrany a útoku, dovolací súd uvádza, že žalobca je povinný svoj nárok skutkovo vymedziť, nemusí ho však právne vyhodnotiť a odôvodniť. Je totiž vždy vecou súdu, aby podal jeho právnu kvalifikáciu. V prípade, že žalobca svoj nárok v žalobe právne vyhodnotí, súd tým nie je viazaný. Právne posúdenie zistených skutkových okolností a ich podriadenie pod určitú právnu normu je úlohou súdu ("iura novit curia "). Pokiaľ súd rozhoduje o nároku na plnenie na základe skutkových okolností, so zreteľom na povahu ktorých alebo spôsob opísania ktorých prichádza do úvahy možnosť podriadenia žalobou uplatneného nároku pod inú hmotnoprávnu normu, než je uvedená v žalobe, musí vec právne posúdiť podľa zodpovedajúcej normy bez ohľadu na to, či je v žalobe uvedený (alebo správne uvedený) právny dôvod požadovaného plnenia.

23 Relevantné znaky, ktoré charakterizujú procesnú vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Vyššie citované ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnomu rámcu, a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky. Pod pojmom „procesný postup“ [čo vyplýva aj z doteraz platnej konštantnej judikatúry NS SR k ust. § 237 ods. 1 písm. f) OSP (teraz ust. § 420 písm. f) CSP) a judikatúry Ústavného súdu SR] sa rozumie faktická (ne)činnosť súdu znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení, resp. možnosť jej aktívnej účasti v spore, predchádzajúca vydaniu súdneho rozhodnutia, avšak nie samotné rozhodnutie súdu vo veci, ani jeho odôvodnenie, funkciou ktorého je vysvetliť podstatné dôvody, so zreteľom na ktoré súd vo veci rozhodol.

24 Obsahom práva na spravodlivý proces (článok 46 ods. 1 Ústavy SR) je umožniť každému, bez akejkoľvek diskriminácie, reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, hodnotením dôkazov (sp. zn. IV. ÚS 22/04) a ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (sp. zn. I. ÚS 50/04).

25 Na základe uvedeného dovolací súd uzatvára, že dovolanie v uvedených častiach smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému nie je procesne prípustné, a preto ho dovolací súd v týchto častiach podľa ustanovenia § 447 písm. c) CSP odmietol.

26 Ďalšie námietky dovolateľa týkajúce sa splnenia podmienok aktívnej a pasívnej legitimácie v konaní nie je možné subsumovať pod nesprávny procesný postup, ktorým sa v zmysle § 420 písm. f) CSP sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu,

teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol konanie) znemožňujúca strane sporu (účastníkovi konania) realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj 1Cdo 202/2017, 2Cdo 162/2017). Najvyšší súd Slovenskej republiky už v minulosti opakovane zdôraznil, že pre záver o existencii procesnej vady konania v zmysle ust. § 237 ods. 1 OSP (teraz ust. § 420 CSP) nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že sa súd dopustil takej vady, ale rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (k tomu vid' napríklad rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/6/2014, 2Cdo/609/2015, 3Cdo/409/2015, 4Cdo/143/2015, 5Cdo/238/2015, 6Cdo/30/2016, 7Cdo/371/2015, 8Cdo/34/2016). Dovolateľ tvrdeniami o nedostatku aktívnej a pasívnej legitimácie v konaní namieta nesprávne právne posúdenie v zmysle § 421 ods. 1 CSP, ktoré nezakladá vadu zmatečnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Rovnako v prípade tvrdenia neexistencie zmluvného vzťahu o výkone správy medzi stranami sporu, z ktorej podľa názoru dovolateľa vyplýva nemožnosť uplatňovania žalovaného nároku z právneho titulu vymedzeného žalobcom, ide o námietku nesprávneho právneho posúdenia veci.

27 Čo sa týka dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, dovolací súd aj v tejto časti skúmal, či je dovolanie žalovaného procesne prípustné.

28 Podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

29 Prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP je však limitovaná ustanovením § 422 CSP.

30 Podľa § 422 ods. 1 písm. a) CSP, dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení (s výnimkou sporov s ochranou slabšej strany) neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada.

31 Podľa § 422 ods. 2 CSP na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

32 V zmysle uvedeného zákonného ustanovenia je dovolanie neprípustné v tzv. bagateľných veciach. Skutočnosť, či ide o bagateľnú vec je limitovaná predmetom konkrétneho konania, teda tým, o čo strane, v tej-ktorej posudzovanej veci ide (II. ÚS 165/2017, III. ÚS 885/2016, I. ÚS 218/2017). Ak sa jedná o bagateľnú vec, dovolací súd dovolanie odmietne bez toho, aby skúmal správnosť právnych záverov odvolacieho súdu (resp. aj súdu prvej inštancie).

33 V predmetnej veci bola predmetom konania istina vo výške 752,66 eur. Minimálna mzda ku dňu začatia konania (10. mája 2017) predstavovala podľa Nariadenia vlády č. 280/2016 Z. z. sumu 435,- eur. Dovolací súd konštatuje, že v posudzovanom prípade ide o bagateľnú vec, keďže nie je splnená podmienka uvedená v ustanovení § 422 ods. 1 písm. a) CSP.

34 Keďže dovolanie žalobcu v časti namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému nie je procesne prípustné, dovolací súd ho aj v tejto časti odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c) CSP.

35 Vzhľadom na to, že dovolací súd dovolanie odmietol, je neopodstatnený návrh dovolateľa na odklad vykonateľnosti rozsudku súdu prvej inštancie podľa § 444 ods. 1 CSP a dovolací súd nie je povinný o ňom rozhodnúť osobitným výrokom (k uvedenému porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. marca 2016, sp. zn. 3Cdo/616/2015).

36 V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému ako neúspešnej strane (§ 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

37 Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.